

Bruselj, 25. september 2018
Nadomešča obvestilo, objavljeno
28. marca 2018

OBVESTILO DELEŽNIKOM

IZSTOP ZDRUŽENEGA KRALJESTVA IN PRAVNI RED EURATOMA

Združeno kraljestvo je 29. marca 2017 v skladu s členom 50 Pogodbe o Evropski uniji predložilo uradno obvestilo o nameri o izstopu iz Unije. To pomeni, da bo od 00.00 ure 30. marca 2019 (po srednjeevropskem času) (datum izstopa) za Združeno kraljestvo prenehala veljati vsa primarna in sekundarna zakonodaja Unije, razen če se z ratificiranim sporazumom o izstopu¹ določi drug datum.² Takrat bo Združeno kraljestvo postalo „tretja država“³.

Priprave na izstop ne zadevajo samo organov EU in nacionalnih organov, ampak tudi zasebne subjekte.

Glede na precejšnjo negotovost, predvsem v zvezi z vsebino morebitnega sporazuma o izstopu in njegovimi posledicami, je treba deležnike, ki so dejavni na jedrskem področju, opozoriti na pravne posledice, ki jih bo treba upoštevati, ko bo Združeno kraljestvo postalo tretja država^{4, 5}.

Ob pridržku vseh prehodnih določb, ki bi jih lahko vseboval morebitni sporazum o izstopu, se od datuma izstopa za Združeno kraljestvo ne bodo več uporabljale določbe Euratoma (tj. pravni red Euratoma). To ima zlasti naslednje posledice⁶:

---

¹ Z Združenim kraljestvom potekajo pogajanja o sklenitvi sporazuma o izstopu.

² Poleg tega lahko v skladu s členom 50(3) Pogodbe o Evropski uniji Evropski svet v dogovoru z Združenim kraljestvom soglasno odloči, da Pogodbi prenehata veljati pozneje.

³ Tretja država je država, ki ni članica EU.

⁴ EU si prizadeva, da bi o določenih zadevah, povezanih z Euratomom, v sporazumu o izstopu dosegla sporazumne rešitve z Združenim kraljestvom. Bistvena načela, na katerih temelji stališče EU/Euratoma o jedrskih snoveh in zaščitni opremi (Euratom) so dostopna na: https://ec.europa.eu/commission/publications/position-paper-nuclear-materials-and-safeguard-equipment-euratom_sl.

⁵ V tem obvestilu niso obravnavana pravila, ki temeljijo na Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU).

⁶ Čeprav jedrske snovi, objekti, tehnologije in oprema niso del pravnega reda Euratoma, je treba opozoriti, da spadajo na področje uporabe Uredbe Sveta št. 428/2009 z dne 5. maja 2009 o vzpostavitvi režima Skupnosti za nadzor izvoza, prenosa, posredovanja in tranzita blaga z dvojno rabo. Več podrobnosti je v „Obvestilu deležnikom – Izstop Združenega kraljestva in pravila EU na področju

1. SKUPNA POLITIKA PRESKRBE

Poglavje VI Pogodbe Euratom določa, da se preskrba z rudami, snovmi vira in posebnimi cepljivimi snovmi zagotovi s skupno politiko preskrbe po načelu enakega dostopa do virov preskrbe. V ta namen ima Agencija za oskrbo Euratom (ESA) izključno pravico sklepati pogodbe v zvezi s preskrbo (uvoz, izvoz in preskrba v Skupnosti) z rudami, snovmi vira in posebnimi cepljivimi snovmi. Statut ESA določa, da se ta izključna pravica izvaja s sopodpisom ESA na vseh pogodbah, ki jih sklenejo stranke za zadevne snovi. V posebnih primerih se lahko pred sopodpisom ESA zahteva posebna odobritev Komisije.

Združeno kraljestvo od datuma izstopa ne bo več sodelovalo v skupni politiki preskrbe. Posledično sopodpis ESA na pogodbah, ki se nanašajo na preskrbo z jedrskimi snovmi (in po potrebi odobritev Komisije za take pogodbe) in veljajo za Združeno kraljestvo, od datuma izstopa ne bo več veljal.

ESA in po potrebi Komisija bosta morali od datuma izstopa upoštevati dejstvo, da snovi, prenesene v Združeno kraljestvo, ne bodo več prispevale k zanesljivosti preskrbe v Skupnosti. Prav tako bosta morali pred sopodpisom in morebitno odobritvijo navedenih pogodb s strani Komisije oceniti sistem zaščitnih ukrepov Združenega kraljestva.

To ne posega v druge elemente pogodb, ki so predmet presoje strank.

2. IZVOZ

2.1. Dovoljenje za prodajo zunaj Skupnosti

V skladu s členom 59 Pogodbe Euratom mora Komisija odobriti „sklenitev“ (sopodpis ESA) pogodb, ki se nanašajo na izvoz jedrskih snovi, proizvedenih v EU, v tretjo državo. Komisija ne sme izdati take odobritve, če ji prejemniki teh dobav ne zagotovijo, da bodo upoštevani splošni interesi Skupnosti, ali če so določbe in pogoji takih pogodb v nasprotju s cilji Pogodbe Euratom⁷.

Ta zahteva se bo od datuma izstopa uporabljala za izvoz iz EU-27 v Združeno kraljestvo.

2.2. Soglasje tretjih oseb in drugi posebni postopki

Euratom je sklenil več sporazumov o jedrskem sodelovanju⁸ s tretjimi državami. Trenutno se lahko jedrsko blago (vključno z jedrskimi snovmi,

---

uvoznih/izvoznih dovoljenj za nekatero blago“ (https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness_sl).

⁷ Komisija ne bo izdala odobritve, če obstaja tveganje, da bo izvoz jedrskih snovi, proizvedenih v EU, v tretjo državo srednjeročno ogrozil zanesljivost preskrbe uporabnikov v EU s temi snovmi, ali če je verjetno, da bodo zadevne pogodbe ogrozile cilj EU o neširjenju jedrskega orožja.

⁸ Sporazum med Vlado Avstralije in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo (EURATOM) o sodelovanju pri uporabi jedrske energije v miroljubne namene (UL L 29, 1.2.2012, str. 4); Sporazum med Vlado Japonske in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo o sodelovanju na področju miroljubne uporabe jedrske energije (UL L 32, 6.2.2007, str. 65); Sporazum o sodelovanju pri miroljubni uporabi jedrske energije med Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in Združenimi

opremo in drugim blagom, ki so običajno predvideni v takih sporazumih) v okviru teh sporazumov prenaša znotraj skupnega jedrskega trga na ozemlju Skupnosti Euratom (tudi v Združeno kraljestvo in iz njega) brez posebnih postopkov⁹ in/ali predhodnega soglasja zadevne tretje države.

Združeno kraljestvo od datuma izstopa ne bo niti del skupnega jedrskega trga niti ne bo zajeto v teh sporazumih. Zato je lahko za izvoz jedrskega blaga v Združeno kraljestvo in uvoz iz njega potreben poseben postopek in/ali predhodno soglasje zadevne tretje države.

3. DIREKTIVA O TEMELJNIH VARNOSTNIH STANDARDIH¹⁰

Za uvoz radioaktivnega materiala v Skupnosti in njegov izvoz iz Skupnosti se med drugim uporablja Direktiva Sveta 2013/59/Euratom¹¹, tj. direktiva o temeljnih varnostnih standardih Euratom (glej člen 2(2)(a) Direktive Sveta 2013/59/Euratom). Od datuma izstopa bodo morale biti pri vsakem uvozu radioaktivnega materiala iz Združenega kraljestva v Skupnost in izvozu tega materiala iz Skupnosti v Združeno kraljestvo izpolnjene zahteve iz te direktive. Zlasti:

- Člen 20 Direktive Sveta 2013/59/Euratom določa posebne zahteve za podjetja, ki nameravajo uvoziti potrošniški proizvod; v členu 21 so navedeni proizvodi, katerih uvoz in izvoz sta prepovedana. Poleg tega je uvoz potrošniških proizvodov iz tretjih držav predmet regulativnega nadzora ter zahteva priglasitev in licenciranje (člena 25 in 28).
- Člen 75 Direktive Sveta 2013/59/Euratom vsebuje posebne določbe o gradbenem materialu, ki jih je treba upoštevati, preden se lahko da tak material na trg v Skupnosti¹².

---

državami Amerike (UL L 120, 20.5. 1996); Sporazum o sodelovanju med Evropsko skupnostjo za atomsko energijo (Euratom) in Vlado Kanade na področju miroljubne uporabe atomske energije (UL P 60, 24.11.1959); Sporazum med Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in Kabinetom ministrov Ukrajine o sodelovanju pri miroljubni uporabi jedrske energije (UL L 261, 22.9.2006); Sporazum o sodelovanju na področju miroljubne uporabe jedrske energije med Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in Vlado Republike Kazahstan (UL L 10, 15.1.2009); Sporazum o sodelovanju na področju miroljubne uporabe jedrske energije med Evropsko skupnostjo za atomsko energijo (Euratom) in Vlado Republike Uzbekistan (UL L 269, 21.10.2003, str. 9).

⁹ To na primer pomeni, da bi morala država dobaviteljica od države prejemnice pridobiti uradna vladna zagotovila v zvezi z miroljubno uporabo tega blaga v skladu z določbami Smernic skupine držav dobaviteljic za prenos jedrskega blaga (INFCIRC 254, kakor so bile spremenjene).

¹⁰ EU si prizadeva, da bi za blago (vključno z blagom, ki spada na področje uporabe pravnega reda Euratoma), dano na trg EU *pred* datumom izstopa, v sporazumu o izstopu dosegla sporazumne rešitve z Združenim kraljestvom. Bistvena načela stališč EU o blagu, danem na trg v skladu s pravom Unije pred datumom izstopa, so na voljo tukaj: https://ec.europa.eu/commission/publications/position-paper-goods-placed-market-under-union-law-%20withdrawal-date_sl. Bistvena načela stališč EU o blagu temeljijo na eni sami opredelitvi „dajanja na trg“ („prvič dostopno na trgu“).

¹¹ Direktiva Sveta 2013/59/Euratom o določitvi temeljnih varnostnih standardov za varstvo pred nevarnostmi zaradi ionizirajočega sevanja (UL L 13, 17.1.2014, str. 1).

¹² „Gradbeni material“ so v skladu z Direktivo Sveta 2013/59 „gradbeni proizvodi“, kot so opredeljeni v Uredbi (EU) št. 305/2011 o usklajenih pogojih za trženje gradbenih proizvodov. Člen 13 in člen 2(21) Uredbe (EU) št. 305/2011 določata posebne postopkovne obveznosti za uvoznike, ki morajo biti izpolnjene pri dajanju gradbenih proizvodov iz tretje države na trg Unije. Zato bodo morali uvozniki

- Člen 93 Direktive Sveta 2013/59/Euratom določa, da morajo države članice spodbujati vzpostavitev sistemov za odkrivanje prisotnosti radioaktivne kontaminacije v kovinskih izdelkih, uvoženih iz tretjih držav.

4. DOVOLJENJE/PODATKI O POŠILJKAH¹³

Z datumom izstopa bo Uredba Sveta (Euratom) št. 1493/93 o pošiljkah radioaktivnih snovi med državami članicami¹⁴ nehala veljati za pošiljke med državo članico EU-27 in Združenim kraljestvom.

Direktiva Sveta 2006/117/Euratom o nadzorovanju in kontroli pošiljk radioaktivnih odpadkov in izrabljenega jedrskega goriva¹⁵ določa sistem Skupnosti za nadzorovanje in kontrolo čezmejnih pošiljk radioaktivnih odpadkov in izrabljenega goriva. Od datuma izstopa se bodo določbe poglavja 2 te direktive o pošiljkah znotraj Skupnosti nehale uporabljati za pošiljke med državo članico in Združenim kraljestvom in za pošiljke, povezane z Združenim kraljestvom, se bo uporabljalo poglavje 3 direktive o pošiljkah zunaj Skupnosti.

Pravila za pošiljanje radioaktivnih odpadkov iz države članice v tretjo državo zaradi odlaganja določa Direktiva Sveta 2011/70/Euratom o vzpostavitvi okvira Skupnosti za odgovorno in varno ravnanje z izrabljenim gorivom in radioaktivnimi odpadki¹⁶. Od datuma izstopa se bodo za izvoz iz EU-27 v Združeno kraljestvo uporabljala ta pravila. V skladu z drugim pododstavkom člena 4(4) Direktive Sveta 2011/70/Euratom ta pravila vključujejo:

- obveznost, da se pred odpremo v tretjo državo obvesti Komisijo;
- obveznost, da morajo imeti zadevne države članice s tretjo državo vzpostavljen sporazum o uporabi odlagališča;
- zahtevo, da mora imeti odlagališče dovoljenje in da obratuje.

---

pri dajanju gradbenega materiala, uvoženega iz Združenega kraljestva, na trg dokazati skladnost s členom 75 Direktive 2013/59, tako da bodo upoštevali poseben postopek uvoza, določen v členu 13 Uredbe (EU) št. 305/2011 (glej uvodne izjave (17) do (21) Direktive 2013/59).

¹³ EU si prizadeva, da bi v sporazumu o izstopu dosegla sporazumne rešitve z Združenim kraljestvom glede pretoka blaga z začetkom pred datumom izstopa in zaključkom na datum izstopa ali po njem. Bistvena načela, na katerih temelji stališče EU v zvezi s carinskimi zadevami in ki so nujna za urejen izstop Združenega kraljestva iz Unije, so na voljo tukaj: https://ec.europa.eu/commission/publications/position-paper-customs-related-matters-needed-orderly-withdrawal-uk-union_sl

¹⁴ Uredba Sveta (Euratom) št. 1493/93 z dne 8. junija 1993 o pošiljkah radioaktivnih snovi med državami članicami (UL L 148, 19.6.1993, str. 1)

¹⁵ Direktiva 2006/117/Euratom z dne 20. novembra 2006 o nadzorovanju in kontroli pošiljk radioaktivnih odpadkov in izrabljenega jedrskega goriva (UL L 337, 5.12.2006, str. 21).

¹⁶ Direktiva Sveta 2011/70/Euratom z dne 19. julija 2011 o vzpostavitvi okvira Skupnosti za odgovorno in varno ravnanje z izrabljenim gorivom in radioaktivnimi odpadki (UL L 199, 2. 8. 2011, str. 48).

5. DRUGA VPRAŠANJA

Od datuma izstopa se svoboščine, zagotovljene na podlagi Pogodbe Euratom, vključno s prostim pretokom blaga in proizvodov¹⁷, usposobljenega osebja ali fizičnih ali pravnih oseb, ki želijo sodelovati pri gradnji jedrskih objektov, ne bodo več uporabljale v odnosih med Združenim kraljestvom in EU-27.

Več splošnih informacij je na voljo na spletišču Komisije o jedrski energiji (<https://ec.europa.eu/energy/en/topics/nuclear-energy>). Te strani bodo po potrebi posodobljene z dodatnimi informacijami.

Evropska komisija
Generalni direktorat za energetiko

---

¹⁷ Kot je določeno v Prilogi IV k Pogodbi Euratom.